

Lőrincz György

Szeretetről... közösségről

Este van és csönd van. Egyedül vagyok a lakásban, olvasni szeretnék, de néhány perc után rájövök, a hangulatom dacol, valójában nincs kedvem hozzá. Ma egyébként is nagyon rossz napom volt, szinte megbántottam egy idegenből jött, átutazóban lévő régi barátomat, ismerősömet, s ez fáj. Fel-alá járok a lakásban, keresem önmagamat, közben kattogtatom a gombokat a tévécsatornaváltón, amely valahogy, szinte észrevétlenül a kezembe került, de rájövök, nincs kedvem nézni a tévét sem, nincs kedvem tenni semmit. És ekkor váratlanul, miközben tétovázva tapogok, halk fuvallat, valahonnan messziről, vagy a tudatom sötét mélyéről, neszezni kezd, rezdül, majd föl villan egy régi emlék is.

A kilencvenes évek elején történt, a nagy ölelkezések, összeborulások idején, amikor még mindenki szerette egymást, mindenki barát volt, mindenki tegezte egymást, ismeretlenek ölelkeztek az utcán, ismeretlenek kopogtak be a házakhoz: erdélyiek ismerkedtek magyarországiakkal, felvidékiekkel, vajdaságiakkal, értelmiségiek az utca emberével.

Ekkor történt, hogy egyik nap megszólalt a telefon, úgy este kilenc felé — a telefonok egyébként legtöbbször este és éjszaka szoktak megszólalni nálunkfelé és legtöbbször nem szólt bele senki — akkor, igen. Halk, meleg, kissé suttogó, bűgő, borongós, rekeszes női hang hallatszott, Karády Katalin-os, barna.

— X vagyok Szegedről — mondta — és egy kis szünetet tartott.

— Kellene ismerjelek? — kérdeztem, mert a hang színe után ismeretlen volt számomra a hang gazdája.

— Nem, nem, az egyik intézmény igazgatója adta meg a számodat — s mondta a nevét is.

— Igen, barátok vagyunk — mondtam.

— Azért is adta meg — borzongott a nő hangja a telefonba. — Azt mondta, forduljak nyugodtan hozzád.

— Tessék... — mondtam.

— Nos, én egy közösségfejlesztő alapítványnak vagyok a vezetője, s nagyon szeretném, hogyha együtt tudnánk működni. A kollégáim feltétlenül a ti városotokat adták meg célpontul — fűzte hozzá.

— Nagyon helyes — mondtam.

— Azt mondták, mindenképpen Székelyudvarhely legyen — folytatta —, más város szóba sem jöhet.



— Ez csak természetes — válaszoltam —, Székelyudvarhely a világ legszebb városa, s én benne...

Majd kis szünet után:

— Nem értettem pontosan az alapítványod nevét.

— Nem lényeges. Egyszerű közösségfejlesztő alapítvány.

— Közösségfejlesztő? — kérdeztem, mint aki nem hallott jól, s kissé elbambulva ízlelgettem szó jelentését.

— Igen — mondta.

Először elcsodálkoztam, aztán megdöbbsentem. Ahogy gondolkodni kezdtem, átvillant rajtam, s rögtön láttam is, ahogy odahaza a szülőfalumban minden fejlesztés nélkül összeülnek esténként a szomszédok, rokonok, barátok. De elképzeltem a tömbházunk lakóit is, ahol a nap bármely órájában rányitottunk egymásra, vasárnaponként együtt kávéztunk, sőt, kértünk, ha éppen elfogyott, cukrot, sokszor még kenyeret is. Láttam a vasárnapi szentmiséket — a reformáció csak Székelyudvarhelyig ért el, a hegyvidéki falvak, s tőlünk keletebbre a Csíki-medence teljesen katolikus volt —, borgőzös névnapokat. A disznótoros vacsorákat egy-egy disznóvágás után, a karácsonyi ajándékozást a szomszédok között. Egymás meghívását egy pohár italra, süteményre. A szilveszteri összeüléseket... De hát itt nincs szükség közösségfejlesztésre, akartam mondani, szerencsére megtorpantam.

— Köszönöm, hogy rám gondoltál. És én, mit kellene tennem? — kérdeztem akadozva.

— Olyan programokat szervezni, ahol egy kicsit összejönnek az emberek. Beszélgetnek, ismerkednek... Például készülünk Erdélybe, s te ott majd elkalauzolsz minket... Meghívod a barátaidat is. Ha napközben nem is, de esténként összeülnénk az ottaniakkal... A szeretet hullámhosszán... egy kicsit beszélgetünk. Énekelünk. Mert a legfontosabb a szeretet — fűzte hozzá talán végső érvként.

— Való igaz... A szeretetnél fontosabb nincs, semmi.

— Köszönöm, hogy neked is ez a véleményed — mondta a borongós melegséggel átítatott ismeretlen hang, felvillanyozva —, szerintem is ez a legfontosabb a világon.

— Szerintem is — mondtam most már szinte játszva —, a szeretetnél nincs fontosabb a világon.

Ahogy letettem a kagylót, már rám is szólt a feleségem.

— Ez megint ki volt?

Elgondolkozva hallgattam.

— Valaki nő volt — hallottam újra a feleségem hangját, s mert nem válaszoltam —, veled beszélek, ha nem hallanád.

— Nahát, nahát — mondtam most már hangosan, s most már én is a feleségem fele fordultam —, ilyet sem hallottam, soha.

— Mit? — kérdezte engesztelő gyanakvással a hangjában a feleségem.

— Fölvívott Szegedről egy ismeretlen nő, hogy legyek partner a közösségfejlesztésben...

— Miben? — kérdezte most már álmélkodva a feleségem is.

— A közösségfejlesztésben...

— A közösségfejlesztésben?

— Igen.

— De hát az mi? — szólt rám olyan hangsúllyal, amelytől elnevettem magamat.

— A közösségfejlesztés nem más, mint közösségfejlesztés, semmi több — mondtam fensőbbiséggel, bölcselkedve.

Most pedig itt állok egymagamban, és este van, csönd, nem zavar senki. A szomszédok nem nyitnak rám. Én se rájuk. A magány szakállat növeszt, szürkül. Mindenki elfoglalt, mindenki rohan. Egyik munkahelyről a másikra, egyik gondból a másikba, nincs ideje senkinek semmire. Legkevésbé egymásra. Egy kis figyelmességre. Egy jó szóra. Szeretetre. Nincs. Ha egy csöppnyi időnk van, végigfekszünk a kanapén, bekapcsoljuk a tévét, s ott vagyunk Brazíliában, Mexikóban... De ami a legrosszabb: nem nyitunk egymásra már, adventkor se, karácsonykor se, és szilveszterkor sem. Mert van, aki elutazott az idegenben lévő gyermekéhez, van, aki kirándulni van, sízni Ausztriába, Svájcba, nincs szükségünk egymásra. Pénzünk van, ha kell, meg tudunk venni mindent. A figyelmességet, törődést is. A gondoskodást. Nem szorul senki a másikra. Elidegenedtünk egymástól, s a közösség, egykori közösségek széthullottak atomjaikra, széthulltunk darabokra. Mintha soha nem is léteztek, léteztünk volna.

S az már csak hab a tortán, hogy ma, amikor az idegenből érkezett barátom rám telefonált, hogy itt vannak Udvarhelyen, mikor találkozhatnánk, majdnem elszóltam magam. Udvarhelyen? De hát ti mit kerestek Udvarhelyen, akartam kérdezni megdöbbenve, mit kerestek az én magányomban, csöndemben. És be sem jelentettétek, hogy érkeztek! Nincs időm, akartam mondani, ne haragudj, de... Még szinte föl is dühödtem, ha találkozni akart, miért nem hívott föl korábban. Már-már kínos volt a csend, de eszembe jutott még az is: igen, igazam van, pár évvel korábban, én is egyszer így, ilyen váratlanul rátelefonáltam, mire ő rám szólt: De hát miért nem jelezted, hogy jössz... Miért? Majd kis szünet után: ez Magyarország... nem Románia...

— Hol vagy? Hol találkozhatunk? — kérdeztem.

Bencze Mihály

A Sas és a Turul

Röpködő, űzött vándor, kinek álmait fosztják,
rászáll a völgyek mély titkára, s szívében dacol,
viharral, vérrel, sorssal. Ősi csillagok áldják,
szemében könnycsepp, a fény vad reményel araszol.

Télbe fagyott sikolyerdő és véres fenyvesek,
jeges sziklák gyöngyháza áhított tündérfélszem.
Árpád vállán ültem, ólomtollaim fényesek,
hát én vagyok a legöregebb sas Dél-Erdélyben?

Téridőben tavasz pattan, csőröm hosszú s görbe,
gúzsba kötnek a karmaim, s jussom a szent éhség.
Utódaim szálljatok fel abba a szent körbe,
takarjátok el a napot, ne gyötörjön kétség!

Csőrömmel a sziklát ütöm, amíg ki nem szakad.
Trianon óta létem a magasság mélysége,
vérből virág sarjad, elkerülnek mind a varjak.
Most nő villogó új csőröm, hitem ékessége.

Megszentelt új csőrömmel kiszaggatom karmaim,
ordas vadak néznek lentről, zúg a halálhörgés.
Bölnyütrelem, táltos ének, békés álmaim
kinövesztik új karmaim, dicsér égi zengés.

Vad mágiát vijjogok, kiszaggatom tollaim,
magyar írók kapkodják, szélben úszó kopjafák,
történelmet írnak véremmel. Az új tollaim
kinőttek, új röptemet büszke őseim várják.

A tavaszi sas, egy lehajtott fej mértékével,
ősszel az égen turulként szárnyal a hitében.
A múlt futópont a jövő horizontján, kivel
követjük Jézust, hogy Krisztussá váljon szívünkben.

